

מפי אביהם, גאון-צדיק זה — למדו שני האחים את תורת הנגלה והנסתר. הוא התחיל ללמד אותם גמרא עם רש"י ותוספות בימי קטנותם: רבי שמואל-שמלקי היה כבן שבע, ורבי פנחס כבן חמש, וכך היתה דרכו של רבי צבי-הירש: בימי החורף, לאחר חנוכה, היה לומד עם בניו אלה מסכת מגילה, שהיה מכון לגומרה לפני הפורים, ואחריה — מסכת פסחים, שהיה מסיימת בערב פסח. לאחר חג השבועות התחיל ללמוד עמהם מסכתות ראש השנה, יומא וסוכה, על מנת לגמון כל אחת בזמנה.

פעם אחת, בליל שני של פסח לאחר ספירת העומר, פנה אל ילדיו, ואמר להם:

— האם יודעים אתם איזו מסכת צריכים אנו להתחיל ללמוד עכשיו? — כן, ענה הגדול שבהם (שמואל-שמלקי) — עכשיו צריכים אנו להתחיל ללמוד מסכת שבועות, כדי שנוכל לגומרה בערב חג השבועות ... לשמע תשובה ילדותית זאת עבר שחוק-קל על שפתי האב, ואמר: — האם חושב אתה, בני יקירי, כי מסכת שבועות עוסקת בעניינים הנוגעים לחג השבועות?

— יודע אני, כי מסכת שבועות עוסקת בהלכות של אלה הנשבעין שבועת-אמת, או שבועת-שוא וכדומה, אבל הרי מימי חג השבועות הראשון לאחר יציאת מצרים כולנו מושבעים מחר סיני לקיים את תורת ה', ומשום כך חושבני, כי כדאי בימים שבין פסח לעצרת ללמוד מסכת שבועות, כדי שנדע עד כמה חמורה היא השבועה ושאסור לזלזל בה. — ענה שמואל-שמלקי כמנצח, והוא הוסיף ואמר:

— אבא, יש לנו ארבעים ותשעה ימים בין פסח לחג השבועות, ובמסכת שבועות יש לנו ארבעים ותשעה דפים, נלמד דף ליום, ונסיים אם-ירצה-השם, את המסכת בדיוק בערב שבועות ...